

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petih vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uradništvo: Stronsmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; Podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zahvala iunaškim borcem v Grčiji

Dnevno povelje Mussolinija italijanski vojski v Grčiji — Italijanski narod prisrčno pozdravlja svoje junaške sinove, ki so padli v albanskih borbah in jim izraža večno hvaležnost

Nekje v Italiji, 25. apr. (Stefani). Po objavi vojnega poročila je Duce izdal naslednje dnevno povelje:

Borci vseh oboroženih sil na grškem bojišču! Po šestih mesecih ostre borbe je sovražnik položil orožje. Zmaga krona vaše krvave žrtve, ki so bile posebno težke za kopno vojsko, in osvetljuje vaše zastave z novo slavo. Domovina ni bila še nikdar tako ponosna na vas. V tem trenutku se Italijanski narod spominja in prisrčno pozdravlja svoje junaške sinove, ki so padli v albanskih borbah, in izjavlja večno hvaležnost vam, ki ste jih masčevali. Pozdrav Kralju!

Mussolini

Rim, 25. apr. (Stefani). Na grških tleh je bilo večeraj prečitano vsem italijanskim četam, ki so se zmagovito borile na grški fronti, dnevno povelje Duceja. Mussolinijev pozdrav in zahvala sta vzbudila v vseh vrstah italijanske vojske največje navdušenje in zavest, da je italijanska vojska v polni meri izpolnila svojo dolžnost do domovine. Temu občutku so vojaki zbrani v zborih dali tudi izraza z viharim vzklikom Italiji, Kralju in Mussoliniju.

V Epiru se med tem nadaljuje okupacija posameznih podeželskih krajev ob lojalnem sodelovanju prebivalstva Italijanske čete so prispele v neposredno bližino Janine. Povod oddelki vojske zbirajo vojne potrebe, ter dele med prebivalstvo živeč, obleko in obuvila iz skladišč bivše grške vojske. Na več krajih so se Italijanci in nemške čete že sestale in sedaj tovariško sodelujejo. Oddelki delavcev že obnavljajo ceste, ki so bile na posameznih točkah razdejane. Tudi mostovi, ki so jih Grki vržili v zrak, in ki so bili nadomeščeni z zasilnimi mostišči, se že obnavljajo.

Priznanje Duceja Albancem

Rim, 25. apr. (Stefani). Ministrski Predsednik Mussolini je poslal albanskemu ministrskemu predsedniku Ferlazziju naslednjo brzojavko:

Zelim izjaviti vam, da je tudi Albanija prispevala k zmagi italijanskega orožja. Prispevala je s svojimi borci, delavci in pred vsem s svojim mirom in disciplino svojega naroda. To sem vam hotel sporočiti v znamenju priznanja. Obenem izražam svoje simpatije za vašo državo in za vaš.

govor o vojnem položaju oteževal nadaljnje kretanje zavezniških čet. To se pravi, da se skriva Churchill za vojaške in diplomatske klavzule, ker ne ve drugega izhoda, namesto da bi odkrito priznal kritičen položaj Angležev v Grčiji.

Angleški tisk priznava vojaške in diplomatske poraze

New York, 24. aprila. (Stefani). Angleški tisk odkrito čita Edenu, da ni znal doseči kakršnega koli diplomatskega uspeha v borbi proti osimskim veleislama. Tako ugotavlja »Daily Mail«, da Edenu ni uspelo konsolidirati turško-jugoslovanske grškega sodelovanja. List vprašuje, zakaj deluje angleška diplomacija tako počasi, zakaj jo nemška diplomacija zmirom prehitva in nazadnje priznava, da so bili Angleži spet enkrat prepuščeni, tako na diplomatskem kakor na vojnem področju. Tudi »Daily Herald« ugotavlja, da so bili angleški diplomatski in vojaški napori sicer silni in dragi, a da se je kljub temu vsa akcija spet končala z umikom. Resnica je ta, da sta osni veleislami Angleže pregnali iz Balkana.

Berlin, 25. aprila. (Bolgarska tel. ag.). Po tukajšnjih informacijah angleška in grška vojska v Grčiji nimata več zveze. Večji del angleškega vojaštva se je že umaknil v pristanišča z namenom, da se vrne na ladje. Samo avstralske in novozelandske čete so trenutno še v bojih.

Važni razgovori v Parizu

Vichy, 25. apr. (Slovaška T.K.). »Tempe« piše o potovanju podpredsednika vlade admiralja Darlana v Pariz ter pravi, da se je Darlan takoj po svojem prihodu v sredo popoldne sestel s francoskim veleposlanikom de Brionom. Večraj dopolnil je Darlan nadaljeval s svojimi razgovori. Predvčerajšnji vtis, da bo izmenjava misli med admiralom Darlanom in zastopniki nemških okupacijskih oblasti, ki je sedaj v Parizu, izredno važna. V kratkem bodo rezultati pogajanj objavljeni.

Odkritje zarote v Mozambiqueu

San Sebastiano, 25. aprila. (Stefani). Iz Lizbone so prispelale vesti, da je bila v Mozambiqueu odkrita široko zasnovana zarota proti portugalskim oblastem v koloniji. V zaroti je bilo zapletenih tudi nekaj oficirjev. Zarotniki so nameravali odstaviti sedanjega portugalskega guvernerja v koloniji in proglasiti njeno neodvisnost. Po nekaterih indicih je imela pri vsej stvari svoje prste vmes tudi južnoafriška vlada. Doselej je bilo aretiranih nad 200 zarotnikov. V portugalskih političnih krogih je vnet o zaroti napravila najgloblji vtis.

Italijanska vojska je v 4 dneh pri zavzetju Dalmacije prevzela 850 km

Rimski radio je objavil zanimiv pregled operacij italijanske vojske, iz katerega posebej izstopa:

Na osnovi zadnjih poročil, ki so prispela od poveljstev posameznih oddelkov vojske, ki je izvedla vojaške operacije na jugoslovanskem področju, se vedno jasneje kažejo točna koncepta in neposredni uspehi italijanske operativne zasnove. Motorizirana armija, ki je prodrla proti jugu, je v 4 dneh prebrzela celih 850 km in v dveh smereh dosegla Mostar na vzhodu ter Dubrovnik na zapadu in se sestala na oni strani z nemško oboroženo silo, ki je prodrla od severa proti Mostaru, na drugi strani pa z oklopnim zborom, ki se je prebil skozi Albanijo proti severozapadu do Dubrovnika. Brzina vojnega pohoda je presegla sleherno mejo, ki jo je bilo mogoče sploh upoštevati.

Dne 13. aprila je motorizirana armija krenila iz svojih izhodišč v dveh kolonah

Bolgari v Makedoniji

Sofija, 25. aprila. (DNB) Bolgarska vojska je sedaj v Traciji zasedla že vse nekdanje grške ozemlje med Marico in Strumico. Bolgari so vkrakali tudi v Kavalo. Bolgarske čete so tudi že v nekdanjem srbskem delu Makedonije. Prihodnje dni bodo bolgarske čete zasedle mesti Prilep in Dojran.

Sofija, 25. aprila. (Bolgarska tel. ag.) Vrhovni poveljnik nemške vojske v Bolgariji maršal List je poslal ministrskemu predsedniku Filovu pismo, v katerem pravi, da je o priliki nemških zmag na Balkanu sprejel toliko pozdravnih brzojav in sporočil iz Bolgarije, da nanje ne more osebno odgovoriti. Zato prosi, da se njegova zahvala objavi po listih in po radiju. Ob tej priliki se maršal List s simpatijami spominja tudi nemško-bolgarskega vojnega tovarištva, ki traja že od svetovne vojne dalje.

Švicarji zapuščajo London

Vichy, 25. apr. (Bolg. tel. ag.) Kakor javlja agencija DNB, je več uradnikov švicarskega poslanstva v Londonu podalo ostavko na svoje položaje. Uradniki žele oditi iz Londona, ker niso mogli prenašati silovitih letalskih napadov.

Obnova in izboljšanje prometa ter modernizacija cestne mreže

Po odloku Kr. Civilnega Komisarja bo takoj urejen železniški in avtobusni promet med zasedenim ozemljem in Kraljevino, obenem pa se bodo takoj pričela dela za modernizacijo cestnega omrežja

Ljubljana, 25. aprila 1941-XIX
Kr. Civilni Komisar za zasedeno slovensko ozemlje je že od vsega početka svoje delovanja pričel proučevati vprašanja, ki se nanašajo na promet med področjem, ki so ga zasedle italijanske čete, in ostalo Kraljevino.

Včeraj je ta problem skrbno proučil tudi skupno z zastopniki prometnega ministrstva. Kr. Civilni Komisar je odredil, da se z dnem 26. t. m. prične železniške zveze s Trstom za potnike in prtljago s prevozom od Nauptora (Vrhnik) do Postojne. Dne 27. t. m. se bo vzpostavila avtomobilska zveza iz Trsta v Ljubljano in nazaj ter iz Gorice v Ljubljano in obratno.

Nadalje se proučuje uvedba še neke druge avtobusne zveze iz Ljubljane proti Trstu in obratno ter iz Ljubljane proti Gorici in nazaj. Vzdrževanje teh zvez je bilo poverjeno obema velikima specializiranimi tvrdkama Calissano in Ribli.

Kr. Civilni Komisar je nadalje odredil, da se takoj prične vprašanje avtomobilskega prometa med Ljubljano in drugimi središči zasedenega ozemlja. Za uvozni in izvozni promet pa bo mogoče uporabljati železniško progo Ljubljana-Karlovac-Fiume (Reka). Nadalje se proučuje tudi možnost za prevoz blaga s pomočjo tovornih avtomobilov. Ta prevoz bo poverjen nekemu zasebnemu podjetju.

Tudi za cestne probleme je Kr. Civilni Komisar zainteresiral pristojne organe, ki

Uradni razglasi

Kr. CIVILNI KOMISAR ZA ZASEDENO SLOVENSKO OZEMLJE

Kr. Civilni Komisar za zasedeno slovensko ozemlje

Odreja:

Čl. 1.

Zabranjuje se vsem producentom, trgovcem na debelo in drobno prodajati privatnikom živila, blago za obleke, tkanine ter obutev preko normalne potrebe.

Čl. 2.

Kdor se bo proti temu prekršil, bo takoj aretiran ter izročen pristojnemu sodišču, ki ga bo kaznovalo po zakonu proti nakopičevalcem z živili in blagom, blago se bo zaplenilo in koncesija odvzela.

Čl. 3.

Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, dne 23. aprila 1941-XIX.

Kr. Civilni Komisar

za zasedeno slovensko ozemlje
Emilio Grazioli, s. r.

Poročilo italijanskega generalnega štaba

Hude izgube grške vojske — Potopljene angleške transportne ladje — Obroč okrog Tobruka se vedno bolj zožuje — Odločen odpor v Vzhodni Afriki

Nekje v Italiji, 24. aprila. (Stefani). Komunikacija št. 323 generalnega štaba italijanskih vojnih sil pravi:

Na grškem ozemlju smo brez prestanka napredovali do 19. večeraj, do trenutka, ko so se prenehale sovražnosti na fronti IX. in XI. armade. V borbah poslednjih dni smo izločili iz bojev približno 6000 moških, med katerimi je mrtvih in ranjenih približno 400 častnikov.

Naše bombniške jedinice so napadle parnike na sidriščih v luki Patras in v zalivu Milo. V vzhodnem delu Sredozemskega morja so nemški bombniki pogodili v polno parnik z 8000 tonami. V noči 23. aprila so aparati nemškega letalskega zbora večkrat po vrsti napadli mornariško oporišče La Vallette (Malta) in povzročili gromotno škodo in požare, en rušilec je bil potopljen.

V Severni Afriki je pri Tobruku sovražnik s podporo svojega letalstva ponovil poizkuse, da se približe skrajni obkroževalni obroč, ki se čim dalje bolj zožuje. Sovražnik se je moral umakniti in je pustil v naših rokah številne ujetnike, kakor tudi mnogo avtomatskega orožja. Italijanska in nemška letala so v strmoglavnih poletih ponovno napadla naprave ter zasedane parnike v luki Tobruk, en parnik je bil potopljen, mnogi drugi pa poškodovani. Šest sovražnih letal je bilo sestreljenih v letalskih dvobojih.

V Vzhodni Afriki nadaljuje sovražnik napade pri Dessien, vendar se naše čete krepko upirajo. Pri Mottu (Amahara) je naše topništvo odgovarjalo na sovražnikov ogenj.

Junaški odpor italijanskih čet pri Desieu

Carigrad, 25. apr. (Stefani). Reuterjeva agencija priznava, da se Italijanske čete, ki so se koncentrirale okrog Desie, bore z vso odločnostjo. Angleži si na vse načine prizadevajo, da bi dosegli kakršni koli uspeh. Italijanske sile so se razvrstile po goratem terenu in z velikim junaštvom dr-

že svoje postojanke ter prihajajo celo v protinapade. Agencija beleži, da je borba izredno težavna ne le zaradi junaškega odpora italijanskih sil, marveč tudi zaradi neprehodnega terena in neugodnih podnebnihih prilik. Noči so mrzle kakor v najhujši zimi, dnevi vroči. Borbe se sedaj razvijajo v višinah okrog 2500 metrov.

Grška radijska postaja uničena

Bukarešta, 25. aprila. (DNB). »Universul« poroča iz Carigrada, da so nemška letala že pred dnevi uničila grško radiotelegrafsko oddeljno postajo v Haliksu. Zaradi tega so vse brzojavne zveze med Grčijo in Turčijo že več dni prekinjene.

Beg iz Grčije

Berlin, 25. aprila. (DNB). Iz Aten javljajo, da je več visokih grških civilnih in vojaških osebnosti zbežalo iz Grčije na otoke v vzhodnem Egejskem morju.

Evakuacija Carigrada

Carigrad, 25. aprila. (Bolgarska tel. ag.) Agencija OFI javlja da odpotuje v prihodnjih dneh iz Carigrada 12.000 oseb v mesto Samsun ob malazijski obali Črnega morja. Za evakuacijo prebivalstva iz Carigrada bosta sedaj po dva posebna vlaka na dan vozila v Ankaru.

Drzen podvig nemškega letalskega oficirja

Berlin, 25. apr. Nemški radio javlja o posrečenem in drznem begu nekega nemškega letalskega častnika, ki je bil prisiljen pristati za angleško črto v Grčiji. Bil je to vodja eskadrilje nemških lovcev. Takoj se je dvignilo z nemške strani eno letalo in tovariš je pohitel ožrogrenemu vodji na pomoč. Ujeti nemški letalec se je iztrgal Angležem in posrečilo se mu je pobeigniti s svojim tovarišem še preden so se Angleži zavedli, za kaj gre.

10 nadaljnjih ladij s 35.000 tonami pa tako poškodovanih, da verjetno ne bodo več uporabne. Poleg tega so izvedla nemška letala uspešen napad na drugo skupino angleških ladij ter so pri tem potopila dve pomožni vojni ladji, močno poškodovale en rušilec ter sestrelila štirimotorno vodno letalo.

V zadnjih treh dneh je bilo v bližini grških obal potopljenih skupno za 89.600 ton angleških ladij, ki so določene za prevoz angleškega vojaštva iz Grčije.

Churchill še vedno molči

Berlin, 26. apr. f. Angleški ministrski predsednik Churchill je večeraj v zbornici ponovno odklonil razgovor o vojnem položaju, ki so ga zahtevali nekateri poslanci. Značilno je dejstvo, da se Churchill izmikal tem odgovorom, češ da bo pojasnil položaj, ko bo imel končne informacije. Iz tega je razvidno, da nima pojma, kako se dogodki razvijajo. Dejal je tudi, da bi raz-

Regent Horthy pri kancelarju Hitlerju

Madžarska izraža zahvalo in zvestobo Italiji in Nemčiji

Budimpešta, 25. apr. (Stefani). Tu je bilo službeno objavljeno, da je vodja nemške države in kancelar Hitler v glavnem stanu nemških oboroženih sil te dni sprejel regenta Horthyja. Horthy se je večeraj že vrnil v Budimpešto.

Budimpešta, 25. apr. (Stefani). Predsednik vlade Barossy je imel na večerajšnji seji poslanske zbornice pomemben govor. Med drugim je znova izrazil popolno zupanje Madžarske osimskim veleislama in njuni politiki glede končne ureditve vseh problemov, ki zadevajo tudi Madžarsko. V svojem govoru je pozdravil neodvisno Hr-

vasko državo. Madžarska vlada, je dejal, se bo tudi v bodoče ravnala po smernicah, ki jih je svoj čas začrtal nekdanji ministrski predsednik grof Gömbös in bo sodelovala pri obnovi sveta po zamislih osi. Ob splošnem navdušenju zbornice je ministrski predsednik v imenu vlade in vsega madžarskega naroda z novo izrazil zahvalo predsedniku italijanske vlade Mussoliniju in vodji Nemčije Hitlerju za njuno p-m-č pri odstranitvi neznošnih prilik v Podunavju. Zagotovil je, da bo madžarski narod za vse čase ostal zvest prijateljskima veleislama Italiji in Nemčiji.

Zapadna kolona je 17. t. m. v naglem sunku prodrla dalje do Dubrovnika. Tam je prišla v stik z oklopnimi silami, ki so si iz Albanije izkrcile pot preko Črne gore.

Vojna na morju

Berlin, 25. aprila. f. V času od 16. do 20. aprila je bilo v grških vodah potopljenih za 92.000 ton angleškega in grškega brodomorja, ki je večinoma prevajalo vojaštvo. Poleg tega je bilo poškodovanih od nemških strmoglavcev še 22 transportnih ladij. 21. in 22. aprila je bilo potopljenih 10.000 ton sovražnega brodomorja, 15 nadaljnjih ladij pa je bilo hudo poškodovanih.

Berlin, 25. apr. (DNB). 4300 tonska norveška trgovska ladja »Salnana«, ki je plula pod angleško zastavo, je bila potopljena.

Rio de Janeiro, 25. apr. (DNB). Iz Pernambuca javljajo, da je prispelo na angleškem parniku »Penhal« 39 brodomorcev z nekega angleškega parnika, ki ga je 8. aprila na Atlantiku potopila nemška podmornica. Angleži nečesto povedati ime, na potopljene ladje, zvedelo se je samo, da je imela okoli 5000 ton.

Berlin, 25. aprila. (DNB). Kakor javlja uradno angleško poročilo, je bila 16.644 tonska angleška pomožna križarka »Rajputana« potopljena in potopljena. Pred izbruhom vojne je služila ladja za prevoz potnikov med Anglijo in Daljnjinim vzhodom.

New York, 25. aprila. Po tukajšnjih informacijah je bila 8100 tonska angleška trgovska ladja »Marancha« na Južnem Atlantiku potopljena. Posadka se je rešila.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 25. aprila. V šahovskem turnirju je bilo snoci igrano 18. kolo. Najvažnejša partija Botvinnik-Keres je končala že po 20. potezah remis. Boleslavski je porazil Lilienthala. Slednji je stal dolgo časa boljše, potem pa je zapredoma zagrešil več hudih napak. Partija Smislov-Bondarevski je bila prekinjena v boljši poziciji za slednjega.

Stanje po 18. kolu (dva kola pred koncem) je naslednje: Botvinnik 10 (2), Keres 8 (2), Bondarevski in Boleslavski po 7 in po (2), Lilienthal in Smislov po 7 (3).

Najhujši fiasko Anglije

Sodba ameriških listov o angleškem porazu na Balkanu

New York, 25. apr. (DNB). Newyorški listi posvečajo največjo pozornost porazu angleško-grške vojske. Agencija United Press pravi v svojem poročilu o položaju, da preostajata za Angleže v Grčiji samo še dve možnosti: ali popolna katastrofa ali pa beg. »Associated Press« pravi, da je bila angleška vojska v Grčiji, zlasti topništvo, od nemških strmoglavcev dobesedno uničena. Posebni poročevalci »New York Times« piše, da je poraz angleške vojske na Balkanu najhujši fiasko, kar jih je doslej Anglija doživela v vojni z Nemčijo.

89.600 ton angleškega brodomorja potopljenega v grških lukah

Berlin, 25. aprila. (DNB). Dne 23. aprila so izvedla nemška letala zopet zelo uspešne napade na ladje v grških lukah, ki so določene za prevoz angleškega vojaštva iz Grčije. Pet velikih transportnih ladij s skupno 21.600 tonami je bilo potopljenih,

Mnogo obdelane zemlje

Ljubljana, 25. aprila. Opozorila, da letos kaže obdelati čim več zemlje tudi v mestih za pridelovanje živil, so učinkovale. Številni meščani so pa tudi sami spoznali, da je zelo potrebno obdelati doslej neizrabljeno zemljo, ki bi tudi lahko rodila. Razveseljivo je, da so mnogi meščani zavrgli že zdavnaj prevleke predsodke, da je ročno delo sramotno. Marsikje smo opazili pri delu na vrtovih cele meščanske družine. Gospodične in gospe, gospodje, ki so izgubili vitkost pri pisarniškem delu, meščanski sinovi, ki so si prejšnje čase krepili mišice pri sportnih igrah — vsi so se vneto vbadali z lopatami in niso se niti ustrašili prekopavanja trde ledine.

Doslej je bilo že prekopane v mestu mnogo zemlje, ki ni bila obdelana čez desetletja. Letos bo dobro rodila, ne da bi jo bilo treba gnojiti, saj je spočita. Meščani sadijo po večini krompir in fižol. Mnogi so porabili za pridelovanje krompirja tudi dosedanje cvetlične vrtove. Revnejši mestni prebivalci, ki nimajo sami zem-

lje, a bi letos tudi radi pridelali nekaj krompirja, najemajo zemljo na periferiji. Mnogo zemlje je še neizrabljeno, a nekateri posestniki ne pokažejo razumevanja za obdelovanje, neizrabljene zemlje pa tudi nočejo dati v najem. Potrebno bi bilo celo, da bi vsi lastniki rodovitne zemlje, če je ne morejo sami obdelovati in če je ne morejo tudi oddati v najem po visoki najemnini, prepustili začasno brezplačno v obdelovanje revnim ljudem, ki bi radi delali, a ne morejo plačati najemnine.

Skoda, da ni bilo v mestu izdanih v ta namen primernih ukrepov; organizirati bi bilo treba brezplačno posredovanje za zakupovanje zemlje in zbrali bi naj podatke o neizrabljeni zemlji, primerni za obdelovanje. Zdal je že mnogo zamujeno, vse pa še vendar ne. Upoštevati bi morali zlasti, da bi pri poljskih in vrtnih delih lahko dobilo delo tem več nezaposlenih, čim več zemlje bo obdelane, ne le, da bo jeni pridelanega tem več dragocenega živila.

Napovedi švicarskega astrologa

Tržaški »Il Piccolo« je objavil poročilo iz Curiha o napovedih švicarskega astrologa Fridolina Nauerja. Švicarski astrolog Fridolin Nauer, čitamo v članku, čigar mesečne napovedi so zelo čitane in so se mnogokrat povsem uresničile, objavlja, da bo prišlo v prvi polovici maja do odločilnih bitk verjetno na vseh frontah med sedanjimi nasprotniki. Bitke se bodo brez dvoma razvile zelo neugodno za Anglijo in indirektno tudi za Ameriko.

Nauer je pripomnil, da bo doba »depresije« za Anglijo in Ameriko trajala od 8. do 10. in od 13. do 14. maja. Tudi 17. maj bo kritičen za Anglosaksonce.

Astrolog je zaključil svoje napovedi z ugotovitvijo, da Amerika preživlja »močan kozmičen pritisk, iz česar lahko sklepamo, da se bodo odnosi med Ameriko in silami osi 29. in 30. aprila močno poslabšali.

Škodljivo deževje

Ljubljana, 25. aprila. Imeli smo že nekaj lepih, toplih pomladnih dni, katerim je pa sledilo pusto, hladno oblačno vreme. April je pač april. Zadnja dni se je vreme čedalje bolj kisalo in končno je jelo deževati. V Ljubljani je nekoliko deževalo že včeraj, pravo deževno vreme smo pa dobili danes, kakor da ni na pragu pomlad, temveč jesen. Deževje je nam prineslo tudi precejšnjo ohlajitev ozračja. Lahko se sicer tolažimo, da ne bo dolgo deževalo, ker je jutri mlaj in se utesne vreme izpremeniti.

Če bi deževalo več dni, bi nastala občutna škoda. Zgodnje sadije, zlasti črešnje, marelice, breskve itd. je v polnem cvetju in seveda ne bo obrodilo, če ne bo lepega vremena. Prav zdaj, ko sadno drevje tako lepo cvete, so potrebni lepi solnični dnevi, pa tudi delo na polju in na vrtovih cvira

deževno vreme. Letos kaže sadije izredno dobro in če bi letino pokvarilo deževno vreme, bi bila škoda tem večja, ker je bila lani zelo slaba letina. Jutri se bo pokazalo, kako bo z vremenom. Tolažimo se tudi, da je navadno v nedeljo lepo vreme, če v petek dežuje.

Obletnica Marconi-jevega rojstva

Italijanski narod, z njim pa tudi ves kulturni svet, se spominja danes enega največjih izumiteljev vseh časov, Guglielma Marconija. Danes je namreč obletnica Marconi-jevega rojstva.

Izumitelj brezžičnega brzojava se je rodil 25. aprila 1874 v Griffoni pri Bologna. Njegova mati je bila Irka. Že kot študent v Bologni se je pod vplivom Maxwellovih in Hertzovih teorij ukvarjal s poskusi brezžičnega brzojava in res se mu je leta 1895 prvič posrečilo, oddajati električne signale brez žice na krajše razdalje. Ta poskus se je ponovno posrečil v Angliji med Penarthom in Westonom. Tudi slavni angleški fizik Oliver Lodge je dosegel istočasno enake uspehe, toda on svojih poskusov ni nadaljeval. Marconi pa je dobil že leta 1896 v Angliji prvi patent za praktično uporabljen sistem brezžičnega brzojava. Leta 1899 je bila dosežena prva brezžična zveza preko Rokavskega preliva, leta 1901 pa preko Atlantskega oceana, in sicer med Poldnu in Cornwallu in St. Johnsonom na Novi Fundlandiji.

Marconijev izum se je potem hitro izpopolnjeval in zdaj si življenja na svetu skoraj ne moremo misliti brez radijskih aparatov, kakor si ga ne moremo misliti brez telefonskih zvez. Marconi je dobil leta 1909 Nobelovo nagrado za fiziko, razen tega pa je bil deležen še mnogih drugih visokih priznanj in počastitev. Leta 1929 mu je podelil italijanski kralj dedni naslov markiza. V septembru istega leta je postal član in obenem častni predsednik Akademije znanosti. Zavzel je mesto dotedanjega predsednika Pittonija. Marconi je umrl 20. julija 1937.

DNEVNE VESTI

— **Zemljiški promet.** Naval na vlake v vse smeri je že nekoliko popustil, vendar je promet še vedno velik. Iz Ljubljane potujejo ljudje zlasti proti Zagrebu, oziroma do Brezice in potem, ker je tamkaj proga pretrgana, peš do Sotle, nato pa dalje na Hrvaško. Izredno dobro zaseden je sleherni dan tudi dolenski vlak, odkoder prinašajo ljudje svoje stvari, ki so jih spravili svoj čas pri sorodnikih ali v najetih stanovanjih.

— **Nova grobova.** Včeraj je umrla v Ljubljani posestnica ga. Franja Podraž. Pogreb bo jutri ob 16. iz kapelice sv. Kristofa na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. V Ljubljani je umrla tudi ga. Alcijzija Rakova. Pogreb bo danes ob 15.30 iz kapelice sv. Janeza na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. Pokojnicama blag spomin, njunim svojem nas iskreno sožalje!

— **Ponesrečenci.** Na Cesti na Rakovo ješlo se je ob 8.15 včeraj 8-letni sinček prodajalke Franc Rozman zadaj na voz, s katerega je pa odletel in si zlomil desno nogo. — V podkovski soli je brenil konj v trebuh 29-letnega kovaškega pomočnika Franca Murna in ga težje poškodoval. — 6-letni posestnikov sin Stanko Jamnik iz Skrilja je padel z drevesa in si zlomil levo nogo. — Posestniku Alojzu Dolencu iz Podsmreke so se na Tržaški cesti splašali konji, Dolenc je padel pod voz in je šlo zadnje kolo čezenj. Dolencu so prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da ima hude notranje poškodbe.

— **Slovensko italijanski in italijansko slovenski slovar,** založbe A. Turk iz leta 1923, stane 18 din. Kdor bi ga prodajal dražje, bo kaznovan.

Iz Ljubljane

— **Il Piccolo o Ljubljani.** V četrtek je tržaški »Il Piccolo« objavil o Ljubljani obširen članek, ki je v njem zlasti poudarjal, da so Ljubljano oziroma njeno prednico Emono ustanovili Rimljani, ki so si v tistih časih za procvit te pokrajine pridobili velike zasluge. V članku je nadalje omenjena Napoleonova doba na Slovenskem, zaključujejo pa ga podatki o Ljubljani kot središču Slovence.

— **Ribiški trg.** Dovoz morskih rib še vedno ni mogel biti organiziran, zato so bile tudi danes naprodaj samo rečne ribe, in sicer belice, krapi, ščuke, linji in postvri. Precej je bilo zlasti živih krapov, zrejnih v Ljubljani. Prodajali so jih po 28 din kg. Postvri so bile naprodaj po nespremenjenih cenah, 40 din kg.

— **Imenščenci OUZD na delu.** Vodstvo Okrožnega urada se je odločilo, da na čim energičnejši način izterja prispevke od delodajalcev, ki jih niso redno plačevali. Te dni se zlagajo številni uradniki OUZD, pri strankah in izterjajo zaostale zneske. Ker bolniška blagajna posluje normalno in je bilo v zadnjih dneh izplačanih že ogromno bolniških podpor, Okrožni urad seveda potrebuje denarja, ki ga pa nima. Seveda tudi ni kaj prida izgleda, da ga dobi od bivšega Suzora v Zagrebu.

— **Za kanalizacijska dela** potrebuje mestna občina tudi letos več raznovrstnih izdelkov iz litega železa in večjo množico cementnih cevi ter je dobavo že razpisala. Razpisano gradivo bo porabljeno predvsem za popravila in za manjša kanalizacijska dela. Večje nove kanalizacije delajo podjetniki, predvsem pa kanalizacijo Erjavčeve ulice in njenega podaljška po Kongresnem trgu mimo Kazine do kanalizacije v Wolfovi ulici. Zaradi minulih dogodkov so se dela sicer zavlekla, sedaj pa delo spet naglo napreduje.

— **Avtomobilski promet na Tržaški cesti.** Na Tržaški cesti je sedaj avtomobilski promet skoro še živahnejši kakor na Celovški proti Gorenjski. Zlasti živahen je postal avtomobilski promet med Trstom in Ljubljano pa tudi od Gorice sem prihajajo v zasedene kraje številni avtomobilisti. Razen osebnih je opaziti na cesti tudi veliko tovornih avtomobilov, ki dovažajo večinoma zelenjavo. Na Glinah ob razcepju Tržaške ceste in Ceste na Dobrovo

posluje vojaška kontrola, ki izdaja dovoljenja za uvoz v mesto, prav tako vojaška kontrola na posluje tudi na Celovški cesti iz St. Vidu poleg Zaletjeve hiše.

— **Cena mleka** je bila v Ljubljani pred 15. marcem največ 3 din za liter, zato pa vse prodajalce mleka opozarjamo na bano vo uredbo z dne 15. aprila, da tudi cena mleka nikakor ne sme biti višja kakor pred 15. marcem. Prodajalci, ki zahtevajo za blago višjo ceno, bodo po tej uredbi kaznovani z zaporom najmanj 15 dni in denarno globo od 5000 do 100.000 din, v veliki prodaji pa s strogim zaporom najmanj treh mesecev in denarno globo od 50.000 do 1.000.000 din. Razglas bana pomeni, da se morajo v mnogih primerih cene celo znižati. Okupacijske oblasti odločno vztrajajo na tem in ne bodo trpele nobenega izkoriščanja prebivalstva po brezvestnih trgovcih in obrtnikih. Opozarjamo torej vse prodajalce na stroge kazni, ki bodo zadele vsakogar, kdor bi prodajal blago po višjih cenah, kakor so veljale 15. marca. Takim prodajalcem bodo vzete tudi koncesije in poslani bodo na prisilno delo. Mestni tržni urad vabi kupce, da vsak prekršek takoj naznanijo mestnemu tržnemu uradu v Mahorovi hiši.

— **Okrepljena reševalna in gasilska postaja.** Ljubljanski reševalci so imeli po mobilizaciji in ob razsulu ogromno dela, ki so ga tudi v redu opravljali. Po okupaciji je bilo moštvo pomnoženo z 10 italijanskimi strokovnjaki, ki sedaj skupno z domačim moštvom sodelujejo pri reševanju in gasilski službi. Vojaški gasilci so prideleni tudi že nekaterim gasilskim četam v Ljubljani okoli.

— **Lažni uslužbenci mestne elektrarne.** Mestna elektrarna Ljubljanska opozarja svoje odjemalce, da se pri raznih strankah pojavljajo temni elementi, češ da morajo pregledati električni števec ali napeljav. Zadržni dni je tak slepar ukradel neki stranki večji znesek. Inkasanti in pregledniki števecv mestne elektrarne imajo s seboj legitimacije ter se na zahtevo morajo legitimirati. Vsakogar, ki se ne more zadostno legitimirati, izročite najbližjemu stražniku.

— **Natečaj za regulacijo Ljubljane.** Zaradi dogodkov, ki so ovirali delo, je ljubljansko mestno poglavarstvo v soglasju z razsodiščem podaljšalo rok natečaja za izdelavo regulacijske skice mesta Ljubljane in okolice za poldrug mesec do vseheta ponedeljka 16. junija 1941.

— **Na častnem pokopališču na Navju** cvete 10.000 mačeh raznih barv, gredice pa obrobja 3.000 belih marjetic. Pomladno sonce je pričelo odgrinjati že tudi barvno razkošje 10.000 tulipanol najrazličnejših vrst, da bo Navje vso pomlad kakor najbogatejša vrtnarska razstava pomladnega cvetja. S Tyrseve ceste krenite za železniškim prelazom na desno po Vilharjevi cesti in takoj boste pri portalu cvetočega gaja naših zasluznih mož. Spoštljivo stopite na Navje, ki je odprto vsak dan od 8. do 12. in od 14. do mraka.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 25. aprila: Marko.

DE ZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62 Garts, Moste-Zaloška cesta 47.

Še 10.000 pogrešancev

Po podatkih Rdečega križa v Ljubljani pogrešajo do sedaj še približno deset tisoč Slovencev. Najmanj se je vrnilo domov doslej Slovencev iz južnih krajev, zlasti iz Srbije. Rdeči križ posluje zelo vestno in vsestransko. Postregel je mnogim s podatki glede usode svojcev. So pa še vedno velike težkote, ker še niso obnovljene telefonske in brzojavne zveze. Doslej se je javilo Rdečemu križu v Ljubljani že več sto pogrešancev, ki so bili zanje svoji v skrb. Da to delo pospeši, je Rdeči križ poslal delegacije v Zagreb, Beograd, Maribor in Celje. Delegacije se vrnejo prihodnje dni in potem bo pojasnjena usoda še mnogih pogrešancev.

Še vedno je marsikdo v skrbh za svoje, ki so bili mobilizirani pa se še niso vrnili. Tisti, ki so bili bliže, so se po večini že vrnili, drugi, ki so bili daleč in so ostali precej časa odrezani od prometnih sredstev, pa se vračajo le počasi. Včeraj in v sredo se je vrnilo več bivših vojakov iz raznih krajev Bosne, ki so jo zasedli Nemci in deloma italijanska vojska, prihajajo pa tudi že iz raznih krajev Srbije niže pod Beogradom, da celo že iz okolice Bitolja in Skoplja, znak, da so se tudi tam prometne razmere že znatno zboljšale. Vračajoči se vojaki pripovedujejo, da so v raznih krajih srečali še mnoge Slovence, ki se utesnejo že v kratkem vrniti, ker jim gredo okupacijske oblasti povsod na roko.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 17. uri.

Petek, 25. aprila: Severna lisica. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol. Sobota, 26. aprila: Trideset sekund ljubezni. Red. B.

Opera

Začetek ob 17. uri.

Petek, 25. aprila: Zaprti (Generalica). Sobota, 26. aprila: Ob 3 Princesa in zmaj. Krstna in mladinska predstava. Izven.

Iz Novega mesta

— **Pričetek pouka na novomeški gimnaziji** in meščanski šoli bo v ponedeljek 28. aprila ob osmih za gimnazijo in ob trinajstih za meščansko šolo.

Alojzija Rakova

Na zadnji poti jo spremimo v petek 25. aprila ob 1/2 16. uri z Zal — kapele sv. Janeza — na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 25. aprila 1941.

FRANC RAK — soprog,
DRAGO, MILKO in STOJKO — sinovi
ter njih svoji.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

PLANINCI

ze pljejo spotoma žganja in vin,
pač pa le krepilno in svežino

»AMBROZEVO MEDICO«
iz »MEDARNE«, Ljubljana —
čidovska ul. 6. 13. T.

KONJ ŠTEV. 2155

fuk s belo liso na glavi, z
močnim dolnim repom in svetlo
grivo se dobi pri A. Hotku v
Žužemberku št. 20. 774

KONJA ŠTEV. 1899

iščem. Prosim občine in občinstvo, naj javijo proti nagradi
na naslov Benedik Fran. Dolenja
vsa nad skofjo, Loko. 775

»PRAZNE ZABOJKE MASTI«
proda mestni preskrbovalni
urad ljubljanski. Pismene ponu-
dbe sprejema mestna tržnica
na Pogačarjevem trgu. 778

KOZO MLEKARICO

kupim. Kobalc, Sp. Hrušica 33
pri Ljubljani. 777

Gg. TRGOVCEM

ki žele zaradi spremenjenih
razmer navezati stike z Italijo,
nudi svoje usluge mlad uradnik,
perfekten korespondent sloven-
skega, italijanskega in deloma
nemškega jezika, vešč knjigovodstva
in vseh pisarniških del,
tudi za posamezne ure in na-
ročila. Cenj. dopise na upravo
pod »Nove zvezce«. 776

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

GOSPODIČNA

z malo maturo in trg. šolo že
v praksi za pisarniška dela,
zmožna stenografije in stroje-
pisja, išče službo tudi začasno
v pisarni ali kot blagajničarka.
Ponudbe na pravo »Sl. Naroda«
pod »Dobra strojepisarka«. 777

Pierre Macl:

Blodna ljubezen

Roman

Jeanne je še bolj vzdihovala, češ, da ni vredna
odpuščanja, da ga ni zaslužila.

— Ne moreš si niti misliti, kako daleč sem šla
takrat v svoji škodoželjnosti, kolike podlosti sem
bila takrat zmožna. Bolje bo, če vse izveš, da mi
boš lahko odpustila, ko se ti izpovem. Ti boš moj
sodnik in če mi odpustiš, upam, da mi bo tudi bog
odpustil.

Ceprav ji je Hermina branila, je Jeanne vse pri-
znala. Povedala je, kako je bila v začetku zaljub-
ljena v Renea, kako si je prizadevala priboriti si
njegovo ljubezen. Ni ji zamolčala, kako se je on
protivil in kako se je spozabila do hudih izbru-
hov jeze. Nazadnje je tudi priznala laž, s katero
je hotela zadati globok udarec Hermininemu srcu.

Ko je končala svoje pripovedovanje in med
ihtenjem ponovila svojo prošnjo glede odpuščanja,
jo je Hermina zagotovila, da je vse to za vedno
pozabljeno.

— Beži no, — je pripomnila, — saj sem že na
vse pozabila in potrudila se bom, da zatrem v sebi
vsak neprijeten spomin na preteklost. Odslej biva
živela v miru kakor takrat, ko sva sklenili prija-
teljstvo. Vse, karkoli morem storiti za tvojo sre-
čo, storim z največjim veseljem, to ti prisegam.

In plemenita Hermina je izpolnila svojo obljubo
deloma iz prijateljstva do svoje sestrčice, deloma
pa da izpolni Reneovo željo. Z dobroto je bilo
treba celiti rano v Jeanninem srcu.

Zdravljenje je zahtevalo precej časa in najvest-
nejšo nego. Vse leto sta preživeli kot puščavnici
v Hennebontu. Le enkrat na teden se je vrnila
Jeanne v Lorient, da je spravila v red svoje go-
spodinjstvo. Vedno je vzela s seboj svojo sestrčico.
Ko je slednjič nastopila zima, je bila Hermina
že povsem zdrava. V dušo si ji je bil povrnil bla-
žen mir. Njen obraz je zopet žarel v radosti in
veselju do življenja. Kriza je bila premagana tako,
da je mogla Jeanne ob novem letu, ko jo je ob-
jela, mirno reči:

— Rada bi ti nekaj povedala, in to bo prav za
prav moje novoletno darilo.

— Kaj pa? — je vprašala Hermina veselo.

— No da, saj veš... to se tiče... njega!

— O, gotovo mi prinašaš vest. Gotovo
ne misliš več nanj?

— Ne, to ni tisto. — je odgovorila Jeanne re-
čno. — Če bi ne mislila nanj, bi se prav lahko zgodilo,
da bi se ponovile moje stare napake. Tako pa...
Obmolnila je in zardela. Poznalo se ji je na
obrazu, da je v veliki zadregi.

— No torej? — je vprašala Hermina še enkrat.

— Tako pa, — je nadaljevala Jeanne, — se ga
nasprotno spominjam, toda že povsem drugače.
Nič me ne vznemirja, kadar mislim nanj in če
bi se recimo jutri vrnil, bi mu podala roko in bila
bi presrečna, ko bi vaju videla skupaj.

Hermina jo je objela in poljubila.

— Ah, hvala bogu, da se je to zgodilo!

Potem ji je pa požugala v šali:

— Zdal pa pojdi v svojo sobo, velika grešnica,
in delajete pokoro. Še nekaj časa in vaš mož vas
uvrsti med najsrečnejše žene. Verjemite mi to.

Jeanne je naenkrat prebledela in zadržala.
Hermina je opazila, da ji je zastalo v grlu še eno
priznanje. Opočumila se je in jo vprašala:

— Povej mi, prosim, kaj te še vznemirja.

— O, — je odgovorila mlada žena plaho in neko-
liko prestrašeno. — To je prav tisto: Misel na po-
vratek mojega moža mi je strašna. Neprestano
mislim na to in vsak dan mi prinese novo grozo.
Bojim se, da ne bom nikoli ljubila svojega moža
in groza me obhaja pri misli, da bi ostala sama
z njim.

Hermino so te besede zelo razburile, kajti v
njih je videla dokaz nove bolezni ali pa vsaj nje-
nega začetka. Sedaj je pa čutila, da je boljše obo-
rožena proti zlu in bolj sposobna premagati ga.

V resnici ni šlo za njeno lastno srečo, ki jo je
morala braniti. Jeanne ni bila več njena osvova-
žena rivalinja, ki sta njena lepota in planteta
strast pomenili za njo neprestano nevarnost. Po-
stala je bila zopet njena prijateljica in sicer ti-
sočkrat dražja kakor je bila prej. Kajti po ore-
stani izkušnji je bila postala njena sestrčica po-
nižnejša in kot pridna učenka se je prostovoljno
zatekla k Hermini, da bi ji v svoji deviški ne-
izkušnosti svetovala.

In tako je nedolžno dekle poučevalo omoženo
ženo in jo svarila pred nevarnostjo, da bi se ne
dala zapeljati svojemu temperamentu, da bi ne
storila nepremišljenega koraka. Svetovala ji je
kot starejša sestra. Ni odobraval, da bi živela
ločeno. Tako bi se umaknila vsaki izkušnji.
Hermina jo je sama vodila v družbo, da bi se
razvedrila in si prignala iz glave mračne misli.

To je bilo zopet veselja v lorijski družbi, ko
sta se mladi lepotic zopet pojavili na zimski za-
bavi. Vse prejšnje leto so ju zelo pogrešali.

Jeanne se je zelo hitro zopet vživela v razigrano
družbo. Hermina se je pa samo iz prijaznosti ude-
leževala zabav, ki je niso prav nič veselile.

Ni pa pozabila na svojo dolžnost, da mora se-
stričino odvrtni od mračnih misli in jo pripraviti
na prihod njenega moža. Romain bi se moral
res kmalu vrniti. In Hermina, ki je boljše poznala
človeške duše kakor Jeanne, je znala čitati med
vrsticami v pismih, katera ji je sestrčica zaupno
pokazala.

Ljubi jo — je dejala vsa zadovoljna, da, ljubi
jo. Vrne se s čustvi, ki jih poprej ni poznal.
Zensko srce ne more dolgo kljubovati dokazom
iskrene, globoke ljubezni. Če se Romainu posreči
pridobiti si ljubezen svoje življenjske družice bo
že sam vedel, kaj je treba storiti, da jo tudi ohrani.
Bože moj, pomagaj mi, — je molila na tihem,
— da bo mogla položiti v njegove roke zaklad,
ki mi ga je Rene poveril.